

A LA DERIVA

Un film de
Ventura Pons

Sinopsi

L'Anna torna de l'Àfrica, on ha treballat dos anys en una ONG, i es contracta com a guàrdia de seguretat en un exclusiu centre de salut a les afores de Barcelona. Al trencar amb el seu home i anar-se'n de casa, un company de feina li deixa una autocaravana com habitatge provisional. Passa unes setmanes en un càmping desert i després s'instal·la a l'aparcament d'una àrea de servei de l'autopista. En una ronda nocturna a la feina coneix un jove, ingressat per ordre judicial, que no camina per causa d'una paràlisi i que es nega a revelar la seva identitat. Ella sentirà una creixent atracció, que es materialitzarà en una relació fosca i de dependència. Però l'Anna no pot treure's l'Àfrica del cap.

SOBRE A LA DERIVA

He arribat a plantejar-me aquest projecte per varies raons. La que a ulls aliens pot semblar més important, és que tant *Anita no perd el tren* com *Amor Idiota*, les dues pel·lícules que he fet emparades en la fabulació del gran Baulenas, van funcionar molt bé tant artísticament com comercial en tots els països on es van exhibir, que van ser molts. No és d'estranyar que tingués ganes de tornar a treballar amb el mateix escriptor ja que en les dues històries precedents m'havia sentit molt bé com a narrador.

Aquests darrers anys he continuat llegint a en Lluís-Anton Baulenas, banyant-me en el seu riquíssim univers, fins que arribà a mans meves la seva última novel·la, *Àrea de servei*. Segons ell, aquesta narració tanca la trilogia iniciada amb els dos textos anteriors que he dut al cinema. En Baulenas, que és un amic amb el que comparteixo amplis criteris en camps que no són únicament literaris, m'havia ensenyat la història de l'Anna i en Giró en una redacció prèvia a l'editada. Em va agradar el germen del relat, però, honestament, no l'hi vaig veure la translació cinematogràfica i així li ho vaig. Va sortir la novel·la i, curiosament, alguns crítics em van sorprendre, ratificant el que en Baulenas m'havia anunciat, per a ells "semblava una pel·lícula" meva. Al marge d'aquesta apreciació, la situació era molt semblant a la que havia viscut amb *Amor idiota*, novel·la que també m'havia costat molt veure-la cinematogràficament. Ambdues històries, *Amor* i *Àrea*, eren molt potents, però, a diferència del que m'apuntaven des dels papers, les veia molt difícils d'adaptar al cinema. Amb *Anita*, basada en *Bones obres*, tot fou diferent ja que el relat em produí un *coup-de-foudre* que es materialitzà en un guió que em va fluir instantàniament. Però les adaptacions tenen aquestes coses.

En Lluís-Anton insistí i em va passar una escaleta per a un possible guió d'*Àrea de servei* que, al cap de dos o tres mesos, em vaig posar a desenvolupar, però que vaig deixar de seguida ja que la seva proposta no em fluïa cinematogràficament. Uns mesos més tard, amb més lectures i més donar-li voltes a la novel·la, em va semblar trobar un punt d'inflexió – el referent africà, com a *leit motiv*, que apareixia breument en el text - on basar l'estructura narrativa, el concepte de l'adaptació. Com he apuntat infinitat de vegades, sempre es tracta del mateix, si no tens el concepte narratiu clar no pots explicar la història. Així vaig començar a bastir el guió d'*A la deriva*.

La principal atracció s'arrela en la descripció d'uns personatges enfrontats, d'una forma molt peculiar, a un tema universal, la necessitat de l'altre. A la vegada presenta subtemes igualment riquíssims, apassionants, molt presents en quasi totes les meves pel·lícules, com l'amistat, el desassossec i el desarrelament... Així que altre vegada torno a centrar-me en un dels meus temes

predilectes, la necessitat de l'altre, però plantejat des d'un desesper, un desarrelament malaltís, que caracteritza a la protagonista.

L'Anna, una dona de trenta anys, torna *marcada, cremada* de i per l'Àfrica. Tant de la feina durant dos anys com infermera en una poderosa ONG, com, sobretot, de la manca de sentit que hi ha descobert. Tot el que la motivà a anar-hi se li ha desmuntat. La realitat d'aquesta experiència no és tan idíl·lica com ens la pinten als europeus i ella està fastiguejada per la inexistència dels valors que van conduir-la a anar-hi, temps enrere, a posar-se en aquest món. Desenganyada, accepta el primer treball que li proposen. Ningú del seu món entén que es contracti com a guàrdia de seguretat nocturna en un luxós centre de salut i d'estètica, un reducte d'allò més exclusiu del nostre món occidental. Tampoc ningú entén que trenqui amb en Ricard, la seva parella, i encara menys que se'n vagi a viure sola a una autocaravana estacionada, primer, durant unes setmanes a un càmping desert al costat de la platja i després a l'aparcament d'una àrea de servei de l'autopista. El seu habitacle, un microespai rodant, li permetrà entrar en contacte amb uns sers que comparteixen amb l'Anna, soledat, desampar, desarrelament, marginalitat, volguts o no. És el món que, contraposat al del centre *super fashion*, marca els límits d'aquests mesos de la seva vida.

Tot això mentre, al centre de salut, l'Anna coneix en Giró, un jove inadaptat, ingressat per ordre judicial, que no pot caminar per una paràlisi i que es nega a revelar la seva identitat. L'Anna sent progressivament una creixent atracció per aquest ser estrany, i queda atrapada en una relació fosca i de dependència. Ella es creu una dona forta que pot controlar les seves emocions. Tanmateix, la trobada sexual amb el camioner ens demostrarà que no és cert. En una metafòrica nit de cap d'any assistirà al rebuig d'en Giró, la persona que havia deixat entrar en la seva vida. I també a la crua realitat de la impossibilitat de la seva relació. Però el retorn final a l'Àfrica, al somni que l'Anna mai s'ha tret del cap, serà com un tornar a la recerca, un altre cop, d'una realitat efímera o potser a la desaparició final, ofegada enmig dels seus propis somnis.

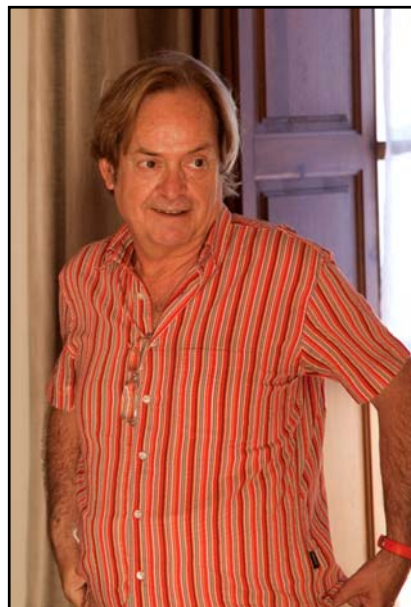
L'Àfrica com una metàfora dels somnis d'uns éssers que volen fugir de la seva realitat immediata. Partint d'aquesta idea que utilitzo per obrir i tancar la pel·lícula, però també puntualment per a subratllar els estats emocionals de la protagonista, vull deixar fluir la història. Vull tornar a fer una pel·lícula en que la narració – i la càmera – sigui, com a *Amor idiota*, absolutament lliure, per explicar l'ansia que sent l'Anna per trobar a l'altre, en mig del desconcert i del malestar del nostre món.

Tota la pel·lícula estarà explicada càmera a mà, però no per fer una pel·lícula *moderna*. No vull ser *modern per un dia*. A *la deriva* parla del nostre neguit, però també de l'ansietat de trobar-se un mateix buscant un sentit a la vida. I això em porta a plantejar-me la pel·lícula d'una manera aparentment casual, malgrat que en realitat, tot estigui molt preparat, com sempre. Com vaig explicar arran d'*Amor idiota*, pel·lícula amb la que crec que tindrà molt a veure, crec que a la història de l'Anna li toca passar de la cal·ligrafia estilística, sense perjudicar la planificació. Ha de semblar com si la càmera vagi buscant amb ella, amb els seus ulls, amb la seva mirada, amb el seu sentiment, però sabent sempre el que jo, com a narrador, necessito ensenyar, lliurement. Això respecte al que li passa al seu retorn al nostre món occidental. El tractament africà serà obligatòriament diferent, condicionat per les imatges a les que pugui accedir i fondre en el relat. A les meves pel·lícules busco en la pròpia història la forma que em demana per explicar-les millor, intentant conjuntar harmonia i coherència entre contingut i forma. I em deixo portar, sempre lliurement.

Ventura Pons

VENTURA PONS
guionista, director i productor

Després d'una dècada com a director teatral, durant la qual va dirigir una vintena d'espectacles, va rodar la seva primera pel·lícula l'any 1977, *Ocaña, retrat intermitent*, seleccionada oficialment pel Festival de Cannes de 1978. Després de vint llargmetratges, divuit d'ells produïts amb la seva companyia *Els Films de la Rambla, S.A.*, fundada l'any 1.985, s'ha convertit en un dels directors més coneguts de Catalunya. La seva obra es programa contínuament en els millors Festivals Internacionals, destacant la Berlinale, on ha aconseguit la seva presència consecutiva durant cinc anys, i a la vegada ha estat estrenada en nombrosos països.

Ha estat homenatjat als Festivals de *Bogotà, Tessalònica, Belgrad, Dijon* i *Luxemburg* i han presentat retrospectives de la seva seva filmografia, entre d'altres, l'*ICA (Institute of Contemporary Arts) de Londres*, el *Lincoln Center de Nova York*, els *Festivals de Cine de Buenos Aires, Varsòvia, Valdívia* i d'*Estambul*, l'*American Cinematheque de Los Angeles* i les tres *Cinemateques d'Israel; Jerusalem, Haifa* i *Tel-Aviv*. Ha estat *Vice-President* de l'*Academia de las Artes y Ciencias Cinematográficas de España* i actualment és conseller de la *SGAE* i patró de la *Fundación Autor*. Ha rebut el *Premi Nacional de Cinema de la Generalitat de Catalunya*, un *Premi Ondas*, el *Premio Ciudad de Huesca*, la *Medalla de Oro al Mérito en las Bellas Artes* i la *Creu de Sant Jordi*.

FILMOGRAFÍA

* 1978: **Ocaña, retrat intermitent.**

guionista, director i productor

Premis: Premio de Especial Calidad del Ministerio de Cultura

* 1981: **El vicari d'Olot.**

co-guionista i director

* 1986: **La rossa del bar.**

co-guionista, director i productor

Premis: Premio a la Mejor Película de Habla Hispana del Festival del Film de Autor de Málaga. Premio de Especial Calidad del Ministerio de Cultura. Premis Generalitat a Núria Hosta (Millor Actriu) i Tomàs Pladevall (Millor Tècnic)

* 1989: **Putxa misèria!**

guionista, director i productor

Premis: Premis Generalitat a Amparo Moreno (Millor Actriu). Premis de l'Associació d'Actors i Directors a Amparo Moreno (Millor Actriu)

* 1990: **Què t'hi jugues, Mari Pili?**

director i productor

Premis: Premis Generalitat a Mercè Lleixà (Millor Actriu) i Amparo Moreno (Millor Secundària)

* 1991: **Aquesta nit o mai.**

director i productor

Premis: Premis Generalitat a Ventura Pons (Millor Director) i Mònica López (Millor Actriu). Premis de l'Associació d'Actors i Directors a Blanca Pàmols (Millor Actriu)

* 1993: **Rosita, please!**

director i productor

Premis: Premis Generalitat a Mercè Arànega (Millor Actriu)

* 1994: **El perquè de tot plegat.**

guionista, director i productor

Premis: Ventura Pons, Premi Nacional de Cinema 1995 (Generalitat de Catalunya). Premi a la Millor Pel·lícula (Festival de Peñíscola). Premi Rosa de Sant Jordi: Millor Pel·lícula Espanyola 1995. Premis de l'Associació d'Actors i Directors: Jordi Bosch (Millor Actor) i Anna Lizaran (Millor Actriu). Premis Butaca: Millor Pel·lícula, Jordi Bosch (Millor Actor) i Rosa Gámiz (Millor Actriu).

* 1996: **Actrius.**

co-guionista, director i productor

Premis: Premi Especial del Jurat i Premi al Millor Guió (Cartagena de Indias).

* 1996: **MMB: Quadern de memòria.**

(Migmetratge de la sèrie Autor x Autor).

guionista i director

* 1997: **Carícies.**

co-guionista, director i productor

Premis: Ventura Pons: Millor Director (Túria). Mercè Pons: Millor Actriu (Ojo Crítico RNE)

* 1998: **Amic/Amat.**

director i productor

Premis: Premi Especial del Jurat Ondas 99. Ventura Pons: Millor Director (Premi San Pancraccio). David Selvas: Millor Actor (Premi Paco Rabal). J.M. Benet i Jornet: Millor Guió (Festival de Troia). Millor Pel·lícula (Festival de Santo Domingo). Millor Pel·lícula i Millor Guió (Festival de Toulouse). Premis Butaca: Millor Pel·lícula i Millor Actor: Josep M. Pou. MedFilmFest Roma: Menció Especial del Jurat. Millor Actor: Josep M. Pou (Festival de Burdeos). Menció Honorable del Jurat (New Haven Film Fest).

* 1999: **Morir (o no).**

guionista, director i productor

Premis: Ventura Pons: Premi Ciudad de Huesca. Ventura Pons: Millor Guió (Festival de Troia, Portugal). Premi OCIC (Festival de Troia, Portugal). Millor Pel·lícula (Festival de Toulouse, França). Premis Butaca: Millor Actor: Marc Martínez. Nominacions Premis CEC (Cercle d'Escriptors Cinematogràfics): Ventura Pons: Millor Guió

* 2000: **Anita no perd el tren.**

co-guionista, director i productor

Premis: Millor Pel·lícula Iberoamericana i Menció Especial del Jurat: Rosa Maria Sardà (Festival de Mar del Plata). Millor Pel·lícula i Millor Actriu: Rosa Maria Sardà (Festival de Miami). Millor Pel·lícula, Millor Actriu: Rosa Maria Sardà, Millor Guió: Ventura Pons i Lluís-Antò Baulenas, Millor Música: Carles Cases (Festival de Peñíscola). Millor Director: Ventura Pons (Tiburón Film Festival). Premis Túria: Millor Pel·lícula. Nominacions Goya 2001: Ventura Pons i Lluís-Antò Baulenas (Guió adaptat)

* 2001: **Food of Love (Menja d'amor).**

guionista, director i productor

Premis: MEDALLA DE ORO AL MÉRITO EN LAS BELLAS ARTES. Trajectòria Professional Ventura Pons (Cartelera Levante València). Millor Música: Carles Cases: Premis Barcelona (Premis Directors Catalunya)

* 2002: **El gran Gato.**

guionista, director i productor

Premis: Millor Música: Gato Pérez: Premis Barcelona (Premis Directors Catalunya) Premi Alambor (Ventura Pons)

* 2004: **Amor Idiota.**

guionista, director i productor

Premis: Nominacions Premis Barcelona (Premis Directors Catalunya): Ventura Pons (Millor Director); Mario Montero (Millor Fotografia).

* 2005: **Animals ferits.**

guionista, director i productor

Premis: Gran Premi del Jurat (Festival de Lisboa)

* 2006: **La Vida Abismal**

guionista, director i productor

Premis: CREU DE SANT JORDI DE LA GENERALITAT DE CATALUNYA.

* 2007: **Barcelona (un mapa)**

guionista, director i productor

Premis: Ventura Pons: Premi Idem 2008. Ventura Pons: Premi Respect 2008. Josep Maria Pou: Premi Zinegoak 2008. Festival de Lisboa (G&L): Josep Maria Pou (Millor actor) i Núria Espert (Millor actriu). Festival de Toulouse: Ventura Pons (Millor guió). Nominacions Premis Barcelona: Millor Pel·lícula Catalana i Carles Cases (música).

* 2008: **Forasters**

guionista, director i productor

Premis: Festival de Torino: Ventura Pons, Premi Especial del Festival; Premis Gaudí: Anna Lizarán (Millor Actriu), Millor Pel·lícula (votació popular). Millor Actor de Repartiment Cartagena d'Índies (Colòmbia): Roger Príncep.

LLUÍS-ANTON BAULENAS

autor de la novel·la

Novel·lista i dramaturg. Llicenciat en Filologia Catalana. Des de 1987 ha escrit i publicat les novel·les i relats *Qui al cel escup...*, 1987; *Sus Scrofa (Els Caníbals)*, 1988; *Neguit*, 1990; *Rampoines 451*, 1990; *Càlida Nit*, 1990; *Noms a la sorra*, 1995; *Alfons XIV*, 1997; *El fil de plata*, 1998; *La felicitat*, 2001; *Amor d'Idiota*, 2003; *Per un sac d'ossos* (2005), *Àrea de Servei* (2007) i *El Nas de Mussolini* (2009). *Melosa Fel*, 1993; *No hi ha illes meravelloses*, 1990; *El Pont de Brooklyn*, 1995; *Trist com quan la lluna no hi és*, 1995; *Kinokabaret*, 1996; *Repúbliques*, 1996.

Ha escrit i dirigit els espectacles teatrals *Dulce Hiel* (versió castellana de *Melosa Fel*), 1990; *Un arabesc a la pell*, 1993; *Cabaret d'Hule i sofregit*, 1994; *El mort i qui el vetlla*, 1999. També és autor del text *Bones obres*.

Com a traductor de textos teatrals, ha versionat, entre d'altres, a *Eugene O'Neil*, *Jean Cocteau*, *Boris Vian*, *E. Labiche*, *William Gibson*, *E. Ionesco*, *Bogosian*... Les darreres versions catalanes estrenades (temporada 1999-2000) han estat *El Malentès* d'A. Camus i *La Mort d'August* de R. Weingarten.

Ha guanyat el *Premi Carlemany* amb *El fil de plata*, el *Ramon Llull* per *Per un sac d'ossos* i el *Prudenci Bertrana* amb *La felicitat*, el de literatura eròtica *La Piga* per *Neguit* i ha estat finalista dos cops al *Premi Sant Jordi* (*Noms a la sorra* i *Alfons XIV*) que finalment guanyà el 2009 amb *El Nas de Mussolini*. També ha obtingut el *Premi Ciutat d'Alcoi* al 1989 amb *Melosa Fel* i al 1995 amb *El Pont de Brooklyn* i amb *Donar al Cèsar*, de Marguerite Yourcenar, el *Premi Josep M. de Sagarra* de traducció teatral (1989).

També és autor d'un *Manual de llengua catalana* (1984), d'*El català no morirà* (2004) i de versions actualitzades d'autors clàssics de la cultura catalana com ara *Ramon Llull*, *Ausiàs March* i *Francesc Eiximenis*.

A la deriva, adaptada d'*Àrea de servei*, és, després d'*Amor idiota* i d'*Anita no perd el tren* (treta del relat *Bones obres*), la tercera adaptació per al cinema d'un text de Lluís-Anton Baulenas feta per Ventura Pons.

Equip Artístic

Guió i Direcció **Ventura Pons**
Basat en la novel·la *Àrea de Servei* de **Lluís-Anton Baulenas**
Música **Carles Cases**

Repartiment

Anna **Maria Molins**
Giró **Roger Coma**
Arcadi **Fernando Guillén**
Carducci **Albert Pérez**
Eufe **Anna Azcona**
Àlex **Marc Cartes**
Jordina **Mercè Pons**
Dèlia **Rosa Vila**
Portero **Òscar Rabadán**
Felip **Pere Eugeni Font**
Tono **Oriol Tramvia**
Floreial **Boris Izaguirre**

Equip Tècnic

Productor Executiu **Ventura Pons**
Directora de Producció **Maite Fontanet**
Delegada de Producció TV3 **Elisa Plaza**
Director de Fotografia **Joan Minguell**
Directora Artística **Bel·lo Torras**
Figurista **Maria Gil**
Ajudant de Direcció **Carles Valero**
Cap de Producció **Valen Closas**
Maquillatge i Perruqueria **Maru Errando**
Cap de So **Natxo Ortúzar**
Muntatge **Pere Abadal**
Disseny gràfic **José Luís de Hijes**

Dades Tècniques

Nacionalitat: Espanya / **Duració:** per determinar / **Any:** 2009 / **Idioma original:** Català

Dolby digital / Red One 4K – 35 mm